

Terénní práce s mládeží

I Mgr. Eliška Suchánková, Petra Vrajová, DiS.

Proč práce v terénu?

- Má práce v terénu oprávněné postavení?

ANO 😊

- První linie
- Oslovení „neoslovitelných“
- Inciátoři
- Přirozené prostředí klienta

Terénní práce s mládeží Proč práce v terénu

Výhody

- Pracovník nemusí hlídat dodržování pravidel
- Mohu oslovit mnohem více osob z CS, zejména ty, jenž jiným způsobem oslovit nelze
- Vidím jak CS žije přímo v realitě (nejen z jejího vyprávění)
- Mnohem hlubší znalost lokality a tím i flexibility služby (mobilita a reakce na trendy)

Nevýhody

- Práce s klienty nebývá tak intenzivní – klienta nevidíme každý den, setkání často náhodná, důvěra se buduje pomaleji.
- Klade větší nároky na proaktivitu pracovníků – my jsme ti, co přicházejí s nabídkou
- Málo soukromí s klientem – většinou jsme s klientem ve skupině
- Nejasná identita pracovníka – pracovník musí svou roli vymezit mnohem jasněji

„Nejméně efektivní je práce v terénu v případech, kdy oslovujeme osoby, které jsou v kontaktu s institucionalizovanými odbornými středisky, a které pomoc poskytovanou terénními pracovníky nepotřebují.“

„TP příliš často kontaktují právě ty, kteří jsou nejsnáze dosažitelní. To však není smyslem terénní práce.“

Tim Rhodes

Jak vypadají ti, jenž by TP oslovovat měli?
Čím žijí, co je zajímavá? Co řeší? Jak vypadá?

Typický klient?

- Záleží na lokalitě a individualitě klienta
- Většinou kluk (70:30) – holky víc odstup
- Zájmy/činnosti: Graffiti, parkour, hulení, hip hop, sezení na lavičce, postávání, hulení, pochlastávání, hudba, mobil, hlasité projevy, zevlení...
- Vzhled: Unifikovaný vzhled (úbytek subkultur?)
- Čím žijou?: Problémy s rodiči, škola, kurátoři, vztahy - komunikace, drogy, dluhy, graffiti, bitky, problémy neřeší

Monitoring jako důležitá součást terénní práce

- mapování lokality
- proč monitorujeme
- kdy monitorujeme
- co monitorujeme:
  - graffiti, vandalství, místa konzumace alkoholu, nitrožilní aplikace NL, subkulturní znaky, výskyt osob bez přístřeší...

S kým spolupracujeme

- MČ
- další služby v lokalitě, které pracují s DM
- kurátoři pro DM
- ZŠ
- SW s injekčními uživateli drog
- Oddělení krizového řízení

Prvokontakt

- Prvotní oslovení – proces informování zájemce o službu
- Smysl – info, zakázka, důvěra

Jak poznat koho oslovit a kdy?

Co při prvokontaktu pomáhá?

- Zvědomění role
- Přirozenost
- Jasná nabídka
- Partnerský přístup
- Pojmenování

Informování o službě

- Přizpůsobit jazyk
- Dávat příklady
- Připomínat
- Kdo jsem (vymezení role)
- Co dělám (nabídka činností)
- Pro koho tu jsem (CS)
- Anonymita, stížnosti, evidence, ohlašovací povinnost

Ukončení prvokontaktu

A začíná to trapné ticho...

Uměním je prvokontakt nejen zahájit, ale taky správně ukončit.

Nebát se pauz v rozhovoru, i ticho může být sdílené

Stejně neefektivní je brzké ukončení jako dlouhé setrvání.

Souhra kolegů + zájem o klienta a dění

Budování důvěry

Co posiluje důvěru ve vztahu klient – pracovník?

- respekt
- zájem
- naslouchat
- pamatovat si jejich jména
- pamatovat si, co zaznělo minule
- držet slovo
- akceptovat klienta
- transparentnost
- otevřenost
- nechat jim prostor
- humor
- „tlachání o všem a ničem“
- nabízet pomoc
- nepoučovat, netlačit na ně
- respektovat jejich rozhodnutí

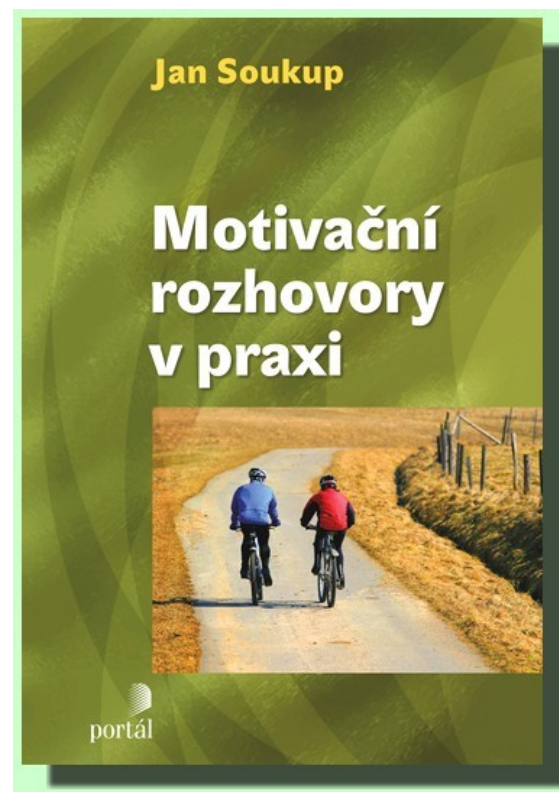
Individuální plánování

Kdykoliv Majkla potkáme, tak hulí. Poslední dobou se začal zmiňovat, že zkoušel i LSD a má s tím jen samé dobré zkušenosti. Majkl mluvil o tom, jak na něj halucinogeny působí, že má pocit, že mu to rozšiřuje vědomí, že vidí věci jinak a je to intenzivní zážitek. Ptala jsem se, jestli může intenzivní zážitky zažít i bez drog, říkal, že jo, ale na droze je to jiný.

- Co můžeme udělat? Čeho chceme dosáhnout? Jak a s čím pracovat?

Jaké metody při práci s klienty využíváme?

- Harm reduction
- Motivační rozhovory
- .....

Práce na malém městě

- Akvárium
- Fyzické i psychické vzdálenosti jsou menší
- Pracovník je známý
- Kontakt s rodiči klienta
- Práce může být intenzivnější
- Potenciál ke komunitní práci

Schopnosti a dovednosti

Komunikativnost, flexibilita, týmová spolupráce, aktivní naslouchání, znalost práce na PC, kreativita, schopnost sebereflexe, fyzická zdatnost, psychická odolnost, pozitivní přístup, empatie, sociální cítění, nebát se kontaktu, morální bezúhonnost, znalost cílové skupiny, umění odhadnout riziko, vztah k subkulturám, znalost návazných služeb.....

Vzdělání – školou to nekončí

- Další vzdělávání! 24h/rok
- Supervize, intervize
- Pracovní skupiny
- Konference
- Kurzy České asociace streetwork
- Stáže

Motivace k práci

- Terénní programy obecně pracují s klienty, jež nejsou zjevně motivovaní, nemají jasnou zakázku. Vymýšlíme nechtějí, nepřicházejí, nemluví, nejsou
- Přímá práce vs. administrativa
- Počasí a únava
- Financování
- Nízká prestiž profese
- Pracovníkům chybí „pořádná sociální práce“

Proč být terénním pracovníkem?

- Volnost pohybu
- Kreativní
- Nestereotypnost - nevíš co tě čeká
- Nikdo jiný se s naší CS takto nebaví
- Zajímavá práce
- Nositel info
- Radost z povedeného kontaktu
- .....

PROXIMA
SOCIALE

Služby
v komunitě

**Děkujeme
za pozornost**

Proxima Sociale o.p.s.
Rakovského 3138/2
143 00 Praha 4 – Modřany